

Indledende screening for miljøvurdering

Forslag til vandløbsregulativ for Lilleå

I henhold til Lov om miljøvurdering af planer og programmer og af konkrete projekter (LBK nr. 4 af 3. januar 2023), skal der udarbejdes en miljøvurdering, når der skal tilvejebringes planer indenfor fysisk planlægning, hvis planen fastlægger rammerne for fremtidige anlæg eller arealanvendelser for projekter omfattet af bilag 1 eller 2, eller hvis planen påvirker et internationalt beskyttelsesområde væsentligt.

Planområdet i dag

Lilleå er et vandløb beliggende i Faxe Kommune, i oplandet til Faxe Å's vandløbssystem, med udløb i Faxe Bugt.

Lilleå er i alt ca. 13 km lang. De nederste 5.862 meter frem mod udløbet i Faxe Å er klassificeret som offentligt vandløb. Der er ingen rørlægninger på den offentlige del af vandløbet.

Lilleå er i vandområdeplanerne defineret med typologi 1 (et opland på mindre end opland 10 km² og en bundbredde på mindre end 2 meter) opstrøms Krageborgvej og typologi 2 (opland på 10-100 km² og en bundbredde på 2-10 meter) nedstrøms Krageborgvej (station 0).

Lilleå er et naturligt vandløb, der over lange strækninger har et varieret og naturligt ureguleret forløb med særdeles gode fysiske forhold.

Regulativet omfatter den offentlige del af Lilleå fra Krageborgvej, station 0 til udløbet i Faxe Å, station 5.862

Faxe Kommune er ansvarlig for vandløbsplejen i den offentlige del af Lilleå.

Beskrivelse af planforslaget

Et vandløbsregulativ beskriver en række forhold ved de offentlige vandløb. Blandt andet findes der bestemmelser om vandløbets vedligeholdelse og om vandløbets form og evne til at føre vand.

Regulativerne kan betragtes som en uddybning af vandløbslovens almindelige bestemmelser. De er retsgyldige dokumenter.

Regulativerne kan betragtes som aftale mellem bredejerne og vandløbsmyndigheden, hvor de to parter pligter og rettigheder ved det pågældende vandløb beskrives.

Vandløbsmyndigheden skal vedligeholde de offentlige vandløb i overensstemmelse med bestemmelserne i regulativet. Hverken mere eller mindre. Vedligeholdelsen skal sikre, at vandløbets skikkelse og/eller vandføringsevne er tilstede.

Bredejerne skal også overholde en række bestemmelserne i regulativet. Det drejer sig blandt andet om bestemmelser om arbejdsbælter, fjernelse af grøde, hegning, beskæring, drænudløb osv.

Forhold, der giver anledning til miljøpåvirkninger

Lovgrundlag & Indledende screening	Ja	Nej	Bemærkninger
Er planforslaget eller programmet omfattet af Lov om miljøvurdering af planer og programmer, bilag 1 og/eller 2? (§8, stk. 1, nr. 1)			<p>Vanløbsregulativet er et administrationsgrundlag for forvaltning af det offentlige vandløb Lilleå.</p> <p>Miljø- og Fødevarerklagenævnet har afgjort, at et vandløbsregulativ er at betragte som en plan for arealanvendelsen af vandløbet.</p> <p>Vandløbsregulativet for Lilleå omfatter en vandløbsstrækning på ca. 5.860 meter. Regulativet angiver de administrative bestemmelser og pligter for bredejere samt fastsætter bestemmelserne vedr. vandløbets vedligeholdelse. Desuden giver regulativet mulighed for, at kunne udføre en vandløbspleje, der kan understøtte vandløbets målsætning om god økologisk tilstand.</p> <p>Der er udelukkende tale om et om mindre ændringer ift. tidligere regulativ samt et geografisk lille og lokalt område.</p>
Kan planforslaget eller programmet påvirke et internationalt beskyttelsesområde væsentligt? (§8, stk. 1, nr. 2 og 3)			<p>Lilleå hverken udspringer- løber igennem eller udmunder i internationalt beskyttelsesområde.</p> <p>Nærmeste internationale beskyttelsesområde er NATURA200 område 168 - Havet og kysten mellem Præstø Fjord og Grønsund, som ligger 3,8 km. fra Lilleå/Faxe Ås udløb i Faxe Bugt. Området er både Habitatområde, Ramsar-område samt Fuglebeskyttelsesområde.</p> <p>Faxe Kommune vurderer, at regulativ for Lilleå ikke vil påvirke det internationale beskyttelsesområde.</p>
Fastlægger planforslaget i øvrigt rammer for fremtidige anlægstilladelser? (§8, stk. 2, nr. 2)			<p>Vandløbsregulativet udstikker ikke rammer for anlægsarbejde.</p> <p>Der findes i regulativet bestemmelser vedr. grødeskæring, oprensning af aflejringer samt eventuel træplantning og - beskæring.</p>

Konklusion	<p>Forslag til vandløbsregulativ for det offentlige vandløb Lilleå vurderes på baggrund af denne screening ikke at kunne få en væsentlig indvirkning på vandløbets miljøtilstand eller det nærliggende miljø og det vurderes derfor ikke at være omfattet af krav om miljøvurdering af planer. Dette vurderes bl.a. på baggrund af;</p> <ul style="list-style-type: none">• At vandløbspleje i form af grødeskæring og oprensning som udgangspunkt kan have en påvirkning på miljøtilstanden i vandløb, men der indføres bestemmelser, der sikrer, at plejen kan udføres så skånsomt som muligt.• Vandløbsplejen udføres så den fremmer variation i vandløbet og herved giver bedre levevilkår for en række dyr tilknyttet vandløb.• At oprensning udføres i perioden 1. august til 1. november af hensyn til fisk og smådyr i vandløbet.• At vandløbsregulativet kan bidrage til at understøtte målopfyldelse• Regulativet medfører ingen ændringer af vandløbets skikkelse og dimension mv.
Dato for MV-høringsfrist Internt	
Dato for MV-høringsfrist af øvrige myndigheder	
Dato for endelig afgørelse	
Sagsbehandler	

Screening for miljøvurdering Titel: Vandløbsregulativ for Lilleå Dato: xx.xx.xxxx Sagsnr:	Ikke relevant	Vurderes ikke yderligere	Bør vurderes yderligere		Planlægning fastsætter bestemmelser herom.
1. Vand					
1.a) Grundvands forhold	X			Vandløbsregulativet påvirker ikke lokale grundvandsforhold eller giver risiko for forurening ved nedsivning.	
1.b) Risiko for grundvandsforurening	X			Indholdet i – eller arbejdet i henhold til regulativet vil ikke medføre en risiko for grundvandsressourcen.	
1.c) Overfladevand, herunder påvirkning af søer, vandløb og vådområder		X		<p>Vandløbsregulativet ændrer ikke på vandløbets skikkelse, dimensioner eller vandføringsevne. Dermed ændres de omkringliggende arealers afvandingsevne eller drænforhold til vandløbet heller ikke.</p> <p>Regulativet sikrer dermed ikke mod oversvømmelser af nærliggende arealer, ligesom det heller ikke tager højde for klimaforandringer eller øget nedbør. En forøgelse af vandløbets vandføringsevne vil kræve et reguleringsprojekt efter vandløbslovens bestemmelser.</p> <p>Afledning af vand til vandløbet skal afstemmes i forhold vandløbets dimensioner og vandføringsevne og er betinget af en udledningstilladelse.</p> <p>Vandløbsregulativet er udformet således, at den konkrete vedligeholdelse af vandløbet bedre end hidtil kan tilpasses således, at målsætningen om god økologisk tilstand ikke hindres, men derimod kan understøttes.</p> <p>Samlet set vurderer Faxe Kommune, at vandløbsregulativet kan understøtte en udvikling af vandløbet mod god økologisk tilstand samtidig med hensyntagen til afvandingen.</p>	

1.d) Udledning af spildevand	X		<p>I vandområdeplanerne indtil 2021 er en mindre del af den spredte bebyggelse i det åbne land i oplandet til Lilleå omfattet af krav om forbedret spildevandsrensning. Rensekravet omhandler rensning i forhold til organisk stof. I vandområdeplanerne for 2021-2027 er hele oplandet nedstrøms Præstøvej, altså fra det offentlige vandløbs st. 0 til udløb i Faxe Å omfattet renskrav i forhold til rensning for organisk stof. Organisk iltforbrugende stof vurderes altså at udgøre en hindring for opnåelse af god økologisk tilstand i vandløbet. Når vandområdeplanerne er indarbejdet i kommunens spildevandsplan, vil renskravene blive påbudt ejerne af de berørte ejendomme.</p> <p>Der er ingen overløbsbygværker, der har udløb til Lilleå, så den eneste spildevandspåvirkning kommer fra enkeltejendomme.</p> <p>Udarbejdelse af bandløbsregulativet ændrer ikke på udledningen af spildevand til vandløbet. Forholdet reguleres via miljøbeskyttelsesloven.</p>	
2. Forurening				
2.a) Jordforurening, jordhåndtering og flytning	X		Der er ikke registreret forurenede eller mulige forurenede arealer ved eller i nærheden af Lilleå.	
2.b) Risiko for forurening	X		Vandløbsregulativet medfører ikke øget risiko for forurening.	
2.c) Lugt	X		Ikke relevant.	
2. d Støv	X		Ikke relevant.	
2.e) Støjbelastning og vibrationer	X		<p>Ikke relevant.</p> <p>Den eneste trafik til- og fra vandløbet vil være i forbindelse med tilsyn og pleje af vandløbet. Pleje af vandløbet vil kunne udgøre en kortvarig lokal forøgelse af støjniveauet i forbindelse med arbejdets udførelse. Arbejdet vil blive udført i dagtimerne.</p>	
3. Luft				
3.a) Drivhusgasser	X		Ikke relevant.	
3.b) Luft forurening	X		Ikke relevant.	
3.c) Andet	X		Ikke relevant.	
4. Natur				

4.a) Dyre og planteliv		X	<p>Vandløbsplejen udføres så den fremmer variation i vandløbet og herved giver bedre levevilkår for en række dyr tilknyttet vandløb.</p> <p>Plejen kan påvirke vandløbets flora, idet regulativet giver mulighed for at begrænse stivstænglet vegetation, som kan reducere vandføringsevnen, hvis, der ikke i forvejen er en strømrende i vandløbet med en bestemt angivet bredde. Men ikke vandstandsende arter som fx vandstjerne og mærke efterlades for at skabe større variation i vandløbets plantesamfund.</p> <p>Grenet pindsvineknop og tagrør, som er nogle af de planter, som vandløbsplejen er målrettet mod, kan skabe monokulturer i vandløbsprofilet og dermed påvirke plantesammensætningen og DVPI i Lilleå negativt. At begrænse eventuel vækst af disse, vil derfor forbedre plantelivet i vandløbet.</p> <p>I praksis grødeskæres der typisk ikke i Lilleå, idet vandløbet primært er et skovvandløb, som har begrænset plantevækst. Den fastsatte strømrende opretholdes derfor selv af vandløbet uden behov for menneskelig påvirkning.</p> <p>Insektlivet i Lilleå er bl.a. tilknyttet dødt ved. Regulativets bestemmelser om dødt ved, der falder ned i Lilleå er, at dette efterlades såfremt det ikke påvirker afstrømningsevnen. Dermed forbedres levevilkårene for insekterne samtidig med der skabes gode skjulesteder for fisk.</p> <p>Samlet set vurderer Faxe Kommune, at vandløbsregulativet kan understøtte en positiv påvirkning og udvikling af dyre- og plantelivet i Lilleå.</p>	
------------------------	--	---	--	--

<p>4.b) Sjældne, udryddelsestruede el. fredede dyr, planter eller naturtyper</p>	<p>X</p>	<p>Der er ikke registreret dyr eller planter på habitatdirektivets Bilag IV i eller ved Lilleå. Faxe Kommune har på tilsyn vurderet regulativstrækningen af Lilleå og de dertilhørende vandløbsnære arealer i forhold til potentielle levesteder for bilag IV arter.</p> <p>Det er vores vurdering, at skoven omkring Rosendal, kan være levested for flere arter af flagermus. Flagermus er vidt udbredt i Faxe Kommune, hvor de primært er tilknyttet de gamle godsejerskove i kommunen. Derudover lever flere arter af flagermus i gamle bygninger. Flagermus fouragerer primært langs landskabelige ledelinjer såsom skovbryn, vandløb og læhegn, og vi vurderer derfor, at Lilleå, og træbeplantningen langs denne, benyttes under flagermusenes efter flagermusenes udflyvning, når de fouragerer i skumringstuden og i nattetimerne.</p> <p>Det er vores vurdering, at Lilleå og de vandløbsnære arealer ikke indeholder potentielle levesteder for andre bilag IV-arter.</p> <p>Faxe Kommune har tidligere registret flodlampret i den nederste del af Lilleå. Arten er på habitatdirektivets bilag II og V, og er derfor streng beskyttet inden for Natura 2000-områder, som Lilleå dog ikke er en del af. Derudover figurerer flodlampretten på rødlisten. Her er den vurderet til at være i fremgang og har fra 2019 fået kategorien LC – livskraftig.</p> <p>Flodlampretten yngler og lever på stenstryg meget lig ørreden. I Lilleå er flodlampretten fundet på skovbevoksede stryg uden grødevækst, hvorfor der ikke vil være en egentlig vandløbspleje på strækningen, der skal friholde en strømrønde. Regulativet har derudover krav om, at fast materiale (som fx sten) ikke på renses op, og derfor vil flodlampretten yngleområder ikke kunne fjernes ved en evt. oprensning. Det er derfor vores vurdering, at flodlamprettens levesteder i Lilleå ikke bliver påvirket af vandløbsregulativet.</p>	
--	----------	--	--

<p>4.c) Internationale beskyttelsesområder, habitatområder og fuglebeskyttelsesområder</p>	<p>X</p>	<p>Lilleå er ikke udpeget som habitatvandløb og Lilleå hverken udspringer- løber igennem eller udmunder i internationalt beskyttelsesområde.</p> <p>Nærmeste internationale beskyttelsesområde er Natura 2000 området nr. 168 - Havet og kysten mellem Præstø Fjord og Grønsund, som ligger 3,8 km. fra Lilleås udløb i Faxe Bugt. Området er både Habitatområde, Ramsar-område samt Fuglebeskyttelsesområde.</p> <p>Området er særligt udpeget for at beskytte en lang række af marine og kystnære habitatnaturtyper. Området tiltrækker en lang række af ynglende- og trækkende fugle, som benytter området som rasteplads på deres vej nord- eller sydover. Her ses bl.a. Lille Skallesluger ofte overvintrende i større søer og langs de beskyttede vige i Præstø Fjord.</p> <p>Faxe Kommune vurderer, at regulativet ikke i sig selv, eller i forbindelse med andre planer og projekter, vil medføre en væsentlig påvirkning af naturtyper eller arter på udpegningsgrundlagende på grund af projektets meget lokale påvirkning og den store afstand til Natura 2000-område.</p>	
<p>4.d) Spredningskorridorer</p>	<p>X</p>	<p>Lilleås forløb ændres ikke. Dermed påvirkes vandløbets funktion som økologisk forbindelse og spredningskorridor i landskabet ikke. Regulativets bestemmelser omkring grødeskæring mv. påvirker heller ikke denne funktion væsentligt.</p> <p>Hele strækningen i regulativet er udpeget som naturområde i kommuneplanen. Regulativet er ikke i modstrid med udpegningen.</p>	
<p>4.e) Naturbeskyttelse</p>	<p>X</p>	<p>Lilleå er beskyttet i henhold til Naturbeskyttelseslovens § 3, hvilket betyder at der ikke må foretages ændringer i tilstanden. Fra st. 5.100 løber vandløbet desuden gennem et beskyttet engområde.</p> <p>De beskyttede naturtyper er beskyttet mod tilstandsændringer. Det betyder, at hvis der skal renses op i vandløbet eller laves en vandløbspleje, og disse tiltag ikke vurderes at være en hidtidig drift, kræver det en dispensation fra naturbeskyttelsesloven. Regulativet i sig selv, giver altså ikke lov til at igangsætte en vedligeholdelse, som er udover den ordinære pleje af vandløbet. Dette skal behandles særskilt i naturbeskyttelsesloven.</p> <p>Pleje af Lilleå omhandler fjernelse af spærringer (af dødt ved), hvis det forringer vandføringsevnen, samt sikring af en strømrøndebredde på 0,5-0,8 meter.</p> <p>Den løbende pleje med selektiv beskæring af vandløbsplanter kan med tiden fremme en positiv udvikling i plantesamfundet og dermed være naturforbedrende i det beskyttede vandløb, idet der skabes en større biodiversitet med flere leve- og skjulesteder for vandløbets forskellige arter.</p>	

4.f) Ændring i skov (skovrejsning, nedlæggelse af skov, fredskov)	X		Vandløbsregulativet omhandler hverken skovrejsning eller -fældning. Regulativet fastsætter bestemmelser for beplantning og beskæring indenfor vandløbets 2-meter bræmme og arbejdsbælte. Det vurderes ikke at have en væsentlig påvirkning.	
4.g) Søbeskyttelseslinje og/eller åbeskyttelseslinje	X		Lilleå ligger inden for Kystnærhedszone. Fra st. 3.520 er der åbeskyttelseslinje på Lilleå. Regulativet ændrer dog ikke på vandløbets forløb og regulativet har derfor ingen påvirkning på beskyttelseslinjerne.	
4.h) Lavbundslande	X		Vandløbsregulativet ændrer ikke på mulighederne for at genskabe eller etablere lavbundsområder. Da regulativet bl.a. har til formål at sikre afvanding vil et projekt, der ændrer vandløbets vandføringsevne kræve en regulerings sag efter vandløbslovens bestemmelser.	
5. Kulturmiljø				
5.a) Kulturhistoriske forhold (kulturspor, kulturmiljøer)	X		Ikke relevant.	
5.b) Fredede eller bevaringsværdige bygninger	X		Ikke relevant.	
5.c) Kirker, herunder kirkeomgivelser og kirkeindsigt	X		Ikke relevant.	
5.d) Jordfaste og andre fortidsminder, Arkæologi (Museumsloven)	X		Vandløbsregulativet ændrer ikke på vandløbets nuværende forløb eller arealerne i vandløbets nærhed.	
6. Ressourcer, affald, energi og materialestrøm				
6.a) Arealforbrug	X		Vandløbsregulativet ændrer ikke på vandløbets nuværende forløb eller mulighederne for arealanvendelsen i vandløbets nærhed.	
6.b) Produktion, materialer og råstoffer	X		Ikke relevant. Der er tale om revision af et vandløbsregulativ. Der vil ikke være tale om produktion, der anvender ressourcer eller producerer affald.	
6.c) oplag, maskiner	X		Ikke relevant.	
6.d) Energiforbrug/-type		X	Pleje af vandløbet vil medføre et beskedent energiforbrug. Der vil primært ske manuel vedligeholdelse, men undtagelsesvist også maskinelt. Manuel pleje vil foregå med mindre benzindrevne redskaber.	

6.e) Affaldsmængder/-typer	X			Ikke relevant.	
6.f) Vandforbrug	X			Ikke relevant.	
6.g) Kemikalier, miljøfremmede stoffer	X			Ikke relevant.	
6.h) Råstofinteresser	X			Ikke relevant.	
7. Bymiljø og landskab, beskyttelseslinjer mv.					
7.a) Grønne områder/åbne pladser	X			Ikke relevant for vandløbsregulativet, da Lilleå ikke løber gennem områder med rekreative interesser. Sejlads er ikke muligt og dermed ikke er tilladt på vandløbet.	
7.b) Geologiske forhold	X			Regulativet ændrer ikke på vandløbets forløb. Regulativet har derfor ingen indvirkning på eventuelle geologiske interesseområder.	
7.c) Landskab	X			Vandløb har som regel en positiv, visuel og landskabsmæssig påvirkning. Skyggegivende beplantning langs med vandløb kan bl.a. understøtte det visuelle indtryk. Vandløbsregulativet ændrer ikke på vandløbets forløb eller udformning. Regulativet har derfor ingen landskabelig påvirkning.	
7.d) Arkitektonisk udtryk	X			Ikke relevant.	
7.e) Bylivet	X			Der er tale udarbejdelse af et vandløbsregulativ, og der sker dermed ikke ændring af bystruktur eller bymiljø.	
7.f) Kystlinjen, herunder visuel effekt	X			Vandløbsregulativet ændrer ikke på det visuelle indtryk af vandløbet eller på nuværende synslinjer.	
7.g) Skovbyggelinje, herunder visuel effekt		X		Fra st. 0 til 3.600 løber Lilleå på en strækning, hvor der er skovbyggelinje. Revisionen af vandløbsregulativet har dog ingen betydning for dette.	
7.h) Lys og/eller refleksion	X			Ikke relevant.	
7.i) Landbrugsinteresser		X		Vandløbets vandføringsevne ændres ikke. Dermed ændres de omkringliggende arealers afvandingsevne til vandløbet heller ikke, og f.eks. landbrugsarealer vil fortsat kunne benyttes som hidtil. For at ændre på vandføringsevnen skal der gennemføres et reguleringsprojekt efter vandløbsloven.	
8. Trafik					
8.a) Trafikbelastningen, trafikafvikling	X			Regulativet ændrer ikke på adgangsforholdene til vandløbet.	

8.b) Sikkerhed/ tryghed	X			Ikke relevant.	
8.c) Trafikstøj		X		Pleje af vandløbet vil kunne udgøre en kortvarig lokal forøgelse af støjniveauet i forbindelse med arbejdets udførelse. Arbejdet vil blive udført i dagtimerne.	
9. Befolkningen					
9a) Rekreative forhold/friluftaktiviteter	X			Regulativet ændrer ikke på adgangsforholdene til vandløbet. Lilleå løber ikke gennem områder med rekreative interesser. Sejlands er ikke muligt og dermed ikke er tilladt på vandløbet.	
9.b) Gener som støj, lugt eller andre begrænsninger.	X			Ikke relevant.	
9.c) indendørs støjpåvirkning	X			Ikke relevant.	
9.d) Sundhed	X			Ikke relevant.	
9.e) Sociale forhold	X			Ikke relevant.	
9.f) Økonomiske forhold	X			Der ændres ikke i regulativets bestemmelser vedr. hhv. bredejerers forpligtelser og kommunens forpligtelser.	
9.g) Brand, eksplosion, giftpåvirkning eller andre ulykker.	X			Ikke relevant.	
10. Interessent forhold (Skal høres i processen, der kan være andre projekter i gang)					
Borgere				(Kan ikke udløse miljøvurdering)	
Virksomheder				(Kan ikke udløse miljøvurdering)	
Myndigheder				(Kan ikke udløse miljøvurdering)	
Forening				(Kan ikke udløse miljøvurdering)	
Andre				(Kan ikke udløse miljøvurdering)	
Andre forhold					
Sammenfatning					

Skal der udarbejdes en egentlig miljøvurdering af planforslagene?	JA	NEJ X		
---	-----------	------------------------	--	--

UDKAST